

COLOFON

<http://bkv.hku.nl/~buro/>

Redactie:

Polina Medvedeva

Charlotte Gilissen

Bram Romeijn

Thomas van der Vlis

Fleur Waterlander

Tim van Ommeren

Peter Stekelenburg

Paul van de Kant

Design:

Peter Stekelenburg

Paul van de Kant

Totaal 584 studenten

hebben aan de buro's
deelgenomen

drukker:

Spinhex & Industrie

Buro # 1 t/m 8

Gastdocenten:

Gijs Müller

Daan van Asten

Saskia Vermeulen

Hans Aarsman

Eibert Draaisma

LA Raven

Felix Janssens

Martijn Engelbregt

(EGBG)

David Garcia

Lonnie van Brummelen

Lina Issa (Libanon)

Karen Lancel

Kees Stad

Sylvia Sebregts

Elena Simons (Wonder)

Marjolijn Dijkman

Saskia Vermeulen

Majoor Bosshardt

Joost Smiers

Jonas Staal

Henry W. Lucas

Katinka Simonse

(Tinkebell)

Idee en coördinatie:

Paul Gofferjé

Research:

Anke Coumans

Website:

Dimitri Nieuwenhuizen

Denktank:

Paul Gofferjé

Erwin Slegers

Bart van Leeuwen

Anke Coumans

Dimitri Nieuwenhuizen

Verantwoording:

Deze publicatie van de HKU BKV toont enkele hoogtepunten uit de resultaten van de 8 buro's die zijn georganiseerd voor tweede jaars studenten van de HKU BKV (afdelingen grafisch ontwerp, fotografie en illustratie).

Het is een redactionele beslissing om deze hoogtepunten te kiezen vanuit het thema "macht dat". Dit zegt niets over de kwaliteit van vele andere interventies en strategieën die zijn ontwikkeld en die hier dus niet worden getoond.



Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

HET BURO KENMERKT ZICH DOOR TWEË BEWEGINGEN:

Ten eerste een sociaal artistieke beweging waarin de student zich uitlevert, waarin de student zichzelf op authentieke wijze op het spel durft te zetten en waarin de student zich echt verdiept in de omgeving waar hij/zij onderdeel van uitmaakt. Hoe is het om in een wijk/ deze wereld te leven?

Ten tweede een strategisch kritische beweging waarin de student zichzelf herneemt en waarin zij/hij het geheel overziet. Waar ben je mee bezig? Waar leidt het toe? Hoe stuur je bij? Wat doen de anderen? Wat doen zij beter? Welk nieuw beeld roepen wij op?

In de eerste beweging creëert de student materiaal, brengt hij/zij zaken in beweging en kunnen er nieuwe invalshoeken, inzichten en onderzoeksgegevens ontstaan. In de tweede beweging brengt de student orde aan, beheert hij/zij het proces weer en is hij/zij doelgericht.

MANIPULATIE VAN INFORMATIE

In de wijk vindt van alles plaats waar het publiek geen weet van heeft. Informatie hierover wordt vooral aangeleverd door het filter van de media.

Het eerste filter op het nieuws is de boodschapper zelf: hoe presenteert deze zich aan zijn onderwerp. Wat brengt dit teweeg? Dit moment is bepalend voor alle verdere resultaten. Die informatie wordt beïnvloed door tenminste twee belangrijke factoren:

- De media gebruiken als voornaamste informatiebronnen vertegenwoordigers van de overheid en/of van geselecteerde publieksgroepen.

- De media borduren vaak voort op onderwerpen die snel herkenning opleveren en laten andere onderwerpen liggen.

Wat voor een informatiebronnen zoekt de student? Hoe omzeilt hij/zij de clichés? Wat is zijn/haar invloed op de informatie en op de overdracht van de informatie naar het publiek?

BURO #1 | MACHT DAT?

AKU
Bureaux: ↑
tassen wal
en schip.

titel: *het buro zelf*

jaar: 2002

opdracht: *ontwerp het buro voor de toekomst*

HET BURO

Ieder jaar, één week voorafgaande aan het academisch jaar, trekken tussen de 40 en 80 studenten Graphic Design en Illustration van de HKU de openbaar toegankelijke ruimtes van Utrecht in. Zij onderzoeken op visuele en artistieke wijze het openbare leven in de wijken, het stationsgebied, winkels, winkelpassages en gemeentelijke instellingen. Dit seminar onder de titel ‘het buro’ is een jaarlijks terugkerend fenomeen waarin alternatieve onderwijsvormen en experimentele ontwerpmethodieken beproefd worden om de bevoegdheid van de ontwerpstudent te prikkelen, om zijn persoonlijke drijfveren te onderzoeken en deze om te zetten in kritische en authentieke ontwerp- en artistieke communicatiestrategieën.

De openbare ruimte is een volledig gebureaucratiseerde ruimte waarin de burgers zich bewegen volgens vaak obscuur tot stand gekomen programma’s die de openbare ruimte beheersen (politico-loge Chantal Mouffe spreekt over hegemonieën). Het buro vraagt de studenten de machtssystemen die de communicatie in de openbare ruimte regeren, zichtbaar te maken en daarmee te onderzoeken wiens belangen hiermee worden gediend. Alles wat normaal voor lief wordt aangenomen, juist die zaken die niet meer ter discussie worden gesteld, alle vanzelfsprekende gedragingen in de openbare ruimte worden door de studenten onderzocht, ter discussie gesteld en opnieuw vormgegeven. Binnen het buro wordt gewerkt met experts

die vanuit hun professionele praktijk artistieke interventiestrategieën hebben ontwikkeld. Tijdens het buro laten zij ieder een groep studenten hier op eigen wijze kennis mee maken. Er is gewerkt met experts als Felix Janssens (TCH&M), Gijs Müller, Martijn Engelbregt (EGBG), Marjolijn Dijkman, Jonas Staal, Elena Simons (Wonder), Katinka Simonse (Tinkebell), Annette Krauss en vele anderen.

In het krachtenveld tussen overheid en burger verbinden de studenten zich tijdens het buro met het preciaire bestaan van de mens met wiens belang zij hun ontwerpen verbinden. Ontwerpen in visuele communicatie heeft hiermee het domein van het conceptueel ontwerpen verlaten en dat van het door Oosterling en Blauvelt zo genoemde “relational design” betreden. Want enkel wanneer ontwerpen zich richten op de individuele mens in plaats van op de massa – dat wil zeggen: een abstractie van de mens – kan visuele communicatie uit het paradigma van de visuele manipulatie ontsnappen. Alleen wanneer de praktijk van het ontwerpen loskomt uit deze structuur van massacommunicatie, zal zij/hij in staat zijn ontwerpen te realiseren die werkelijke participatie kunnen genereren. Het gevolg van de interventies is dat de fysieke openbare ruimte weer haar functie van een werkelijke publieke ruimte kan gaan vervullen: een plek van kennisuitwisseling, van conflict en confrontatie. *(Anke Coumans)*

**WAAROM / SOCIALE DIMENSIES STUDIE VERKENNEN /
ACTUELE MAATSCHAPPELIJKE THEMA’S AANDRAGEN /
GEWOONTES EN GEBRUIKEN TER DISCUSSIE STELLEN /
KUNST LEREN VAN HET TUSSEN WAL EN SCHIP VALLEN /
CONFRONTATIE ZOEKEN MET EIGEN KWELGEESTEN /
KRITISCHE STRATEGIEËN ONTWIKKELEN /**

**HOE / SPRAAKMAKENDE GASTDOCENTEN /
DENKTANK DOCENTENTEAM / UITDAGENDE KORTE
OPDRACHTEN / LOCATIE ALS INSPIRATIEBRON /
SNAPPY LEZINGEN / DIRECT UITVOEREN / DAGELIJKS
COMMUNICEREN / HELDER PROGRAMMAOVERZICHT /
STRAKKE ORGANISATIE /**